

CIMELIA

0

769

*Prussmann Kr.
Historia.
1557.*

769

CIMELIA

1883. D. 8.

Historia bardzo cudna y
tu wiedzeniu potrzebna, o
stworzeniu nieba y ziemi, y
innych wozgothkich rzeczy, ktore
y żywą na świecie y iako potym
Pan Bóg człowieka to jest Adama
y Ewę z kości jego stworzył, a
iako żywota swego na tym świecie
dokonali etc. Teraz nowo na
poloście s pilnością wyłożona.
Kraków u ~~Włost. Hierffenberga~~
[1551.] 12°

na odw. ded. Adwidze z Kościoła Kaszt.
lanowey Bieckiej.... Kr. Prusman
Krakowczyk. Dano w Krakowie 14 dnia
Księcia sierpnia, data od N.D. 1543.

o stworzeniu światá:

mie Pan Bog posłał / iżebym was wyniósł
z wody / á dał by wam żywota / ktorystcie pier-
wey wieli w Kaín. To uslyszamy Ewę / n-
wierzyła y wysła z wody / á gdy wysła dla
mielekiej młodości wpadła na ziemię / y po-
niosła dyabel / y przywiódł do Adama. I
gdy ja wyjrzał Adam / y dyabła zniósł / wiel-
kim głosem zawolał y rzekł: O Ewo Ewo
gdzie jest pokuta twoja? iakos powtarza da-
ła się zwiesić dyabłu / przez ktorego jestes-
mygnani z Kaín / y zwielsza dusznego. A gdy
ta Ewa uslyszala / iż był dyabel / wpadła
na oblize swoje na ziemię / á tym
się rozmnożył wielki smutek /
placz y boleść iey.

Jako dyabel nie chce chwa-
lic Adama / podobienstwo y obraz Bos-
zy / zrzuczon jest z swey chwały.

Gdy zawolał Adam mowiacy Dy-
abłu: Biada tobie kłamanie / Genu-
nas tak walczysz / iżalifmy tobie nie ob-
twey chwały / iżalis dla nas nie jest wy-
n z nieba Genuz nas aż do śmierci prze-

Historia

Adulter: ale dyabel odpowiedziawszy rzekł:
prawda dla ciebie jest wygnan z chwały
mojej / a w ten dzień którego ty jest stwor-
zon / ia od oblicza Bżezego iestem wyrzucon /
z towarzystwa Anyolow swietych. A gdy
Pan Bog natchnal w cie Duchá / stalo się
oblicze twoie y podobienstwo / na wyraz
wyobrażenie Bżezie / y przywiódł cie Mi-
chal Anyol / y kazal cie chwalić przed obeg-
łości Bżezá / rzekł Pan Bog: Oczymy A-
damá stworzyli na wyobrażenie / y na podob-
ienstwo nasze / a na tych miast wyszedł Mi-
chal Anyol / a wżezwał w skyetkie Anyoly / y
rzekł wyobrażenie Bżezie bydz / a tak Michal
chwalil cie / y rzekł do mnie. Czy chwała y
jasność wyobrażeniu Bżezá naszego / iako przy-
kazal Pan Bog nasz. A iam dyabel rzekł do
tego: Nie bede chwalil gorkego mnie / abo
ciem nizli on byl iam iest / on mie ma chwa-
lać: to vsly sławšy Anyolowie inni moi kto-
zy podobni byli / w skyet rzekli. Nie chcemy
chwalić Adamá / y rzekł Anyol / ięli go mi-
chali chwalil rozgniewa się P. Bog na
i iam dyabel rzekł: Jeśli się na mie rozg-
wa / tedy wiem co uczynie: Poloże mo-
je na wesołości niebá / a bede rowien

o stworzeniu światá:

wyższemu: a tak zrad się P. Bog na mie roz-
gniewa / y kazal mie zrzucić z Anyoly mi-
ni z nieba. A przetoż dla ciebie iestemny zlu-
pieni z takowey chwały a zóbiem tego żalo-
wał y zayżezal że był w wesołości rostkowy
a tak zbrada zwiódlem twó leżone / y dla te-
kazal cie P. Bog wypadzić / zrostkowsy chwa-
ly y z wesołości która miał w Raju / takem-
też ia dla ciebie iest wygnan z chwały mojej

Adam trwał w pokucie / a
wa wznowšy że żaśis była zwiędzona o-
Dyabla / sła na zachód Słońca: a gdy si-
gas poródzienia przybliżal modlił się
dwunastom Jásnościom Niebżeśnym /
iżby objawiły boleściey Adamowi /
a iako dwanaście Anyolow
byli do niego zstáni.

T O gdy vslyšal Adam wielkim pa-
gem zdwólal do Pána Bżezá mo-
wily Pánie y Bżezie moy / żywot mo-
tack twoich rácz uczynie iżeby ten prze-
odemnie przez odśedł. Abowiem mo-

Historia

ey dusze szuka / aby ia zatrącił. A natych-
miast dyabel zniknął / a Adam przecie trwał
w pokucie swojej przez czterdzieści dni. Po-
syni rzekła Ewa do Adama. Żyw bądź ty Pa-
nie mój / abowiem tobie jest dan żywot / a ja
czym drugi jestem zwiedziona przez dyabła /
teraz mnie już odlaży od ciebie y Światłości
wszystkich żywających / a poyde aż na zachod
słońca. Wielą płakać bardzo gorzko y lamen-
tować / a tam sobie uczyniła mały przybytek
iżbo mieszkanie / a tam była aż sie przybliżał
czas porodzenia / tedy iela się snuć y zawo-
łała głosem wielkim do Boga / mówiąc :
Słuchaj się miły Boże nademnie / a wspomóż
mnie. Ale niebyły wysłuchane modlitwy iey /
y nie było żadne miłosierdzie w miłości Boga /
tedy myślała sama w sobie O kto obiawi Pa-
nu memu Adamowi tak wielką boleść poro-
dzenia mojego / prośb was wszystkie iasno-
ści nieba / gdy sie zaśie wroćcie ku wschodu
słońca / obiawicie to Adamowi Panu memu
A gdy światłości przyszły na wschod słońca
porozumiał Adam przez ich znamię / iż
Ewa była dręczona wielkimi boleściami
rzekł : Przyśedl k mnie płacz y smutek u
boga sie by snadź zaśie Waz nie prze-

1

o stworzeniu świata:

bawał Ewy / y natychmiast powstałszy / y
siadł / y przyśedł na zachod słońca / y znalazł
tam Ewę w wielkim smutku y boleści / y za-
smuciwszy sie Adam / stał y płakał. Ewa
wyrzawszy Adama / rzekła. Tom teraz jest w
wielkim weselu / gdym cie wyrzala mój Pa-
nie / y jest ochledzona dusza moja / która była
w smutku y boleści. Modlił sie tedy Adam
za Ewą Panu Bogu / a oto przyšlo wnetki
dwanaście Aniołów / y stali około Ewy
naprawicy y nalewicy. Michał Anioł do-
ruchnął sie iey / y rzekł. Błogosławiona jest
Ewo dla Adama / abowiem modlitwy iego
wielkie są przed Panem Bogiem / a dla przy-
syni iego zesłanym jest do ciebie. Oto n. sta-
a gotuy sie ku porodzeniu / y uczyniła tak y
porodziła Syna. Ewa tedy nie wiedząc co
by było to co porodziła / rzekła wnet ku Ad-
amowi : Panie miły / zabito / abyśmy snadź
sami niebyli pobici przez to. Odpowiedział
Adam. Żadny oby dajem / abowiem etas-
to y krewna nasza jest. A nazwano onego
Syna Kain / potom Anioł obłazał
y nauczył Ewę iako miała karmić
y chować ono dziecko.

23

Historia

Jako Michal Anioł zawiodł
 ich na wschod Słońca / y pokazał im
 jako mieli robić.

Po tym wziąwszy Anioł Michal Adama y Ewę y ono dziecię / y wiedli je aż na wschod Słońca / y pokazał im tam iść / aby mieli robić / y orać ziemię / iżeby mogli mieć pożytek / kładby byli żywi. A po tym porzuciła Ewa y porodziła drugiego Syna Abela / którego tedy dnia rzekła Ewa do Adama: Panie / spalen / a widziałam takowe widzenie / iże krewną naszego Syna Abela / była wosku Kaima. Rzekł Adam: Podobno tak się to rozumie / abyśś nie zabił Kaim brata swego Abela / rozłączmy ich tedy od siebie. A mieli oni bractwa osobne mieszkanie / każdy z nich / y uczynili Kaima oraczem / a pastwiskiem Abela.

Jako Kaim zabił Abela Brata swego / y jako zlorzezył Bog Kaimowi.

Sstało się po tym po nie mało do Kaim ofiarę czynił Panu Bogu

o stworzeniu światła.

ktu ziemię. Abel też i takież ofiarował z pierworodną dobytka y trzody swej / y z użytku ich y wezwał Pan Bog na Abela y na dary tego / ale na Kaima y na dary tego nie wezwał. Rozgniewał się tedy Kaim bardzo / y opadła jest twarz jego. A rzekł Pan Bog do Kaima: Czemu się gniewasz / y czemu opadła twarz twoja: ażeby (jeżeli będziesz do trze czynił) nie wezmiesz / ale jeżeli złe wnet tobie grzech twój we drzewach przywlaśzgon będzie / a pod mocz twoją będzie sadza twoja a ty panować będziesz nad nią. A rzekł Kaim do Abela brata swego: Wymyślimy przecież / gdy byli na roli / powstał Kaim przeciw bratu swemu Abelowi y zabił go. A rzekł tedy Pan Bog do Kaima. Gdzie jest brat twój Abel: który odpowiedziałc rzekł: Nie wiem / iżalim ja jest stozem brata mego: A rzekł do niego Pan Bog: A coś to uczynił / o to głosił wie Abela brata twego wola do mnie z ziemi / teraz tedy będziesz przeklętym na ziemi / tora otworzywszy usta swoje przypieczętował twego z rąk twoich: kiedyś będziesz awował nie dać owocu swego / będziesz egim y tulaczem na ziemi. A rzekł Kaim do Pana Boga: Wierzę jest złość moja / nie

Historia

abych zasłużył otrzymać miłosierdzie. Oto
 wie dziś odrzucił od twarzy ziemi / a od
 obliczności twojej skryje się / y bude zbiegły
 y kulający się na ziemi / wślektory mi znay
 dzie / zabije mnie. Odpowiedział mu p. Bog
 Żadna miara tak nie będzie / ale każdy ktora
 by zabił Kaima / siedmioro dwoiako karany
 będzie. Położył tedy Pan Bog znamie na
 Kaima / aby go żaden nie zabił / ktoryby go
 znalazł. Potym wyszedł Kaim od obliczno
 ści Bożkiej / mieszkał zbiegł y w ziemi na
 wschod słońca / ktora zowa Doden / y vzna
 wś Kaim żonę swoję pogodził / y porodziła
 Syna imieniem Enoch / y zbudował
 Miasto / ktore nazwał imienia
 Syna swego / Enoch ic.

Każdo Adam przed śmiercią
 swoią / wżwał wślektich synów swoich
 ktorých było w liczbie piętnaście ty
 siący Meżow / okrom niewiaśc /
 a co im mówił

Gdy potym Adam cielesnie po
 żonę swoję / tedy porodziła

o stworzeniu świata:

tego Syna ktoremu było imię Seth. A po
 tym iesze żyw był Adam sto y dwadzieścia
 lat / y porodziła Synow Ewa trzydzieści
 y tak wiele dziewek krom Kayma / Abla / y
 Seth. A gdy już Adamowi było dziewięć
 set y trzydzieści lat / wiedząc iż się inż dzień
 iego ostatni konczył y przybliżał się / y rzekł
 do Ewy: Niechay beda zgromadzeni Sy
 nowie wślecy przed mie iżebym z nimi nie co
 mówił / a dalbym im przeżegnanie / pierwey
 niżlibym umarł. A zgromadzili się wśle
 cy / y na trzy części / przed oblicznością
 Oycy swego staneli / przed tym miejscem kę
 dy się madał Panu Bogu / było ich tedy
 piętnaście tysięcy Meżow samych krom Nie
 wiast y dzieci. A gdy się zgromadzili wśle
 cy iednakim głosem rzekli: Oycze coż się
 dzieie / a genus nas zgromadził / y genus
 tak na tym łozku leży: Odpowiedział im A
 dam / Synowie moi namilży / abowiem mi
 ęśko iest przed boleściami cieśkimi / y rzekli
 wślecy: Co to iest Oycze ciężko / abo
 źle się mieć w boleściach: Potym rzekł Syn
 ieden / ktoremu było imię Seth / Oycze / po
 wiedz nam / co to iest boleść: Odpowie
 dział Adam: Synowie moi mili / gdy mnie

Wstąpienie

Pan Bog stworzył y Miałka wase / posłał
 nas w Raju y dał nam wszystkie drze-
 wa bardzo mnożące ku sadzemu / y rzekł nam
 abyśmy niepożywali z drzewa które jest w po-
 rodku Raju / wiadomości złego y dobrego /
 y dał nam dwu Aniołów ku strzeżeniu nas /
 przysła tedy godzina gdy Aniołowie wstą-
 pili w niebo chwalić Pana Boga / nótych-
 miał przyszedł dyabeł y namowił Miałka
 wase / żeby iadła z drzewa oney zakazanej
 iadła. Tedy też mnie dała / y iadłem / Miał-
 kach miał rozgniewał się Pan Bog na mnie /
 y rzekł mi. A demie żes nie strzegł przykaza-
 nia mojego / przymieci na twe ciało siedm
 dziesiąt plag rozmaitych boleści od wierz-
 chu głowy aż do stop nożnych które przez
 wszystkie czasy będą cie dręczyć. Te wszyst-
 kie rzeczy przepuścił na mnie Pan Bog y na-
 pisał rodząy nas.

Jakto Adam przypadał Ewie
 Synowi swemu Seth / żeby posli prze-
 forte Raysta / aby się tam z płaczem
 modlili przed obliżnością
 Bożę.

o stworzeniu świata:

Gdy to rzekł Adam do wszystkich Sy-
 now swych / będąc zięty wielkimi
 boleściami / zawołał wielkim głosem
 O jakó ja niedziny y nieszczęsny który jest po-
 łożen w tak wielkich boleściach y wdraga-
 mu / y narzekał rzewno z płaczem. A gdy go
 Bóg wyzywał tak bardzo płaczącego / po-
 śłał też sama płakac y lamentować mówiąc
 Panie Boże mój / rąz przemienie boleści na
 ciało moje / abowiem iam zgłębił /
 rzekła potym do Adama: Panie mój / da-
 mi też gwałt tych boleści / abowiem to mo-
 wino jest y grzech mój którym ja prze-
 pisa przypaźanie Boże / Rzekł Adam do B-
 wy. Powstań rychło / a idź z Synem two-
 im Seth do forte Raystey / a posypcie proch
 głowy wasze / a na ziemi się położycie / a o-
 gacie y żalujecie przed obliżnością Bożą
 spusci Anioła swego do drzewa Mierth
 którego płynie olej / a da go wam nie co-
 byście nie pomazali (a to się znać y o-
 tnie pomazanie.) a tak by odstąpiły bol-
 nioie odemnie które cierpie.

Jakto Anioł Michał pla-

Historia

ia im y co im mowil / dawaiac im roszke
trzech listow z drzewa wiadomości
zlego y dobrego.

Szli tedy Seth y Ewa do fortu Ray-
skiej / a wsiawszy prochu na ziemi / y
ładli na swoje głowy / a padszy na ziemi po-
zeli płakać wielkim łkaniem / prosiac Pana
Boga / izby sie zmiłowac raczył nad Ad-
em. A gdy sie tak przez kilka godzin mo-
lili / oto Anioł Boży Michał ukazał sie im
mowiac: Jam jest do was posłan od Boga
mowić tobie Seth głowieze Boży / nie-
lacz modlacie sie dla Oleju drzewa Mirthy
ebyś nim pomazał Ducha twego / mowie y
owiadam tobie / iz tego oleju niemożesz u-
ścić ani wziąć / aż we stateczny dzień Sa-
y gdy sie wypelnia nieg tysiecy lat y też
iesacie bez roku od stworzenia świata / tes
z tapi na ziemi Syn Boży wstrzesić cia-
Ducha waszego Adama y infych ciała ludzi
żytych. Alon Syn głowiezy będzie w-
danie chrzestn a gdy wynidzie z wody /
y onym Oleiem z Mirthy pomaze wšyt-
kterzy w niego wierza / a będzie ten O-
d rodzaju do rodzaju / tym kterzy będą

odno-

o stworzeniu świata.

odnowieni z wody y z Ducha świętego ku
wiecznemu żywotowi. A tak Anioł wyrzek-
szy roszedł do Raju / y przyniósł roszke Seth
w trzech listow z drzewa kterego im był p.
Bog przykazał aby nie pożywał owocow z
niego / y dal mu mowiac: Donies Ducha swe-
mu ta ochłodzenie y posilenie ciała tego / a
dż predko / abowiem sie inż czas wypelnil
żywota tego / ale iesze jest jeszcze dni pokie-
czenie wynidzie ducha z ciała tego / a wyrzy-
ziwy y cuda wielkie na nim będzie y na ziemi /
tak odnich Anioł odszedł prz.

Gdy sie wrocili powiedzeli

Adamowi / odpowiedz Aniołowe a co
tam Adam mowil Ewie.

WRócili sie tedy Ewa y Seth / nie-
sac aroszke trzech listow z soba: A
alo sie jest gdy przysli ku rzecze Jordan /
o roszka ktora mi Anioł dal / upadła w-
te bardzo pretka. A gdy przyszedł Seth / y
itka tego do Adama / powiedzieli mu wy-
o takto sie co działo / y iaka im odpowie-
ł Anioł y rzekł Adam do Ewy: Oto E-
o coś użyciła / przyniosłaś nas na pla-

Z Gorya

wielkie y grzech wielki na wykrytek tędza
nas. Abowiem po śmierci naszej / synowi
naszy beda to powiedac synom swoim / beda
nas przeklinać mowiac: Abowiem Oycowi
y przodkowie naszymy wiele zlego nam uczyni
li / iże zarzekyli / y beda nam tak złorzeczy
y przeklinać nas.

Jako Adam poslat Syna swego
go po rozszkcie trzech listow ktora byl w
puscil w Jorderan / ktora mu byl An
yol poslat y iako go prosil aby
iz wszepil w glowy iego.

Potym Adam rzekl synowi swemu Seth
Jzali mi Aniol Boży tego nie poslat
opowiedzial Seth mowiac: Poslat ci by
miol rozszkcie trzech listow / ktora mi id
adla w wody Jordan. Tedy mu Adam
zekl: Idz Synu mily na to miejsce gdzie
padla / a szukaj anaydzies / a przynie
ta / izby miz pierwszy wyzral nizli umie
błag slawila tobie dusza moja. Wro
d sie tedy Seth do rzeki Jordana / szukaj
ney rozszkci / y znalazl iz w posrod
ryseu mierzona ani odmi

o stworzeniu świata:

albo plyniona gdzie iz wpuscil y wziawszy
iz sedl y dal Oycu swemu. A gdy iz Adam
wyzral / weselil sie weselem wielkim. A
zekl: Oto śmierć y zmartwychwstanie moje
Potym prosil Syna swego Seth / aby iz
wszepil w glowy iego nad grobem.

O cudach ktore sie przydaly
po śmierci Adamowej. A iako Michal
Aniol Boży pogrzebl ciała iego /
a Seth rozszkcie wszepil w
glowy iego.

Gdy tedy Adam poznal / że już przyšla
godzina śmierci iego rzekl do Synow
wszystkich swych: Oto miz już jest dziwiecie
set y trzydzieści lat / gdy umre pogrzeb
cie mie przeciw Wschodu Slonca / A sta
lo sie iest gdy przestal mowic umarl / y za
em ielo sie Slonce Mieciac / y gwiazdy prze
siedm dni / a Seth oblapial ciało Oycy swe
go placzac nad nim y wyksey Synowie iego
a w kazal sie im Aniol Michal stoic w glo
wy Adamowej y rzekl / do Seth Wstan /
pattrz / y wyzral Seth reke Boża / w cie
miona trzymajaca Adama / y dal go Micha

Ziś rya

owi mówiac: Niechay będzie pod strzą-
temia aż do lat/ gdy przemienienie ię płacz
w wesele/ tedy będzie siedział na miejscu
onego/ ktoregżem zrzucił z nieba dla pychy.
W nawoſy Anioł Michał w prześcieradło
winal ciało Adamowe/ y Syna iego Abla/
ktorego był zabił Kaun/ y pogrzebił ie na go-
rze Ebrin/ y były przednim wſytkie moce
Anielskie/ á tego żaden niwidział/ iedno
Seth á matka iego Ewa. A rzekli Anioł-
ne do nich: Jakóście widzieli tych bydz po-
zabione/ tak też wy potym chowaycie w o-
sobaycie umarłe wſe. To wyrzekły An-
iołowe zniknili. A Seth Syn iego w ſze-
ro one roſzkę y głowę Oyca ſwego/ tak
był proſił.

**Proſzenie wſciepioney y glo-
wy Adamowej.**

Panie małym tedy ſiáſie roſła o-
no roſzká ktora był wſzepił y glo-
wę ſwego/ wielkim drzewem. A po-
niéż ono drzewo náleżone od łowco-
w iſliwców Krola Salámona/ á támb
to wzię

oſtworzeniu ſwiátá:

to wzięto dorzekł przed iego Dwor. Po-
tym przyſlá niektora Krolowa. z gránic od
wſchodu Słońca/ ſłucháć y widziéć madroſé
Salámonowe/ ktory był bárzo madyr ktora
Prorokowała iſe przez to drzewo miały bydz
popſowane wſytkie Kroleſtwa Żydowskie /
y nieprzyiaciele ich. Co gdy wſlyſzał Krol Sa-
lámon/ roſkazał aby to drzewo było wrzuce-
ne y w puſżone w ſadzawkę/ náwiazá-
wſzy kamienia y niego aby wtórzło / y kazał
ię pograzić. Gdzie potym gdy iuż było
ono drzewo w one ſadzawkę wrzucono té-
dy Anioł zſtepował / á ruſał one wodą
gdzie ono drzewo było. A wiele chorych
ktorzy wſtepowali w one wodę gdzie zro-
zmańtych niemocy byli yzdrowieni / przez
Pána Chryſtuſa/ ktory potym ná onym drze-
wie był zawieſzon / y ná końcu drzewa te-
go / była głowa iego położona / tak
iż krew odkupiciela iego piroſe-
go głowická ktory był zgrze-
ſzył / ſtapila ná głowę/
To ieſt / **ADAMA.**

Jako Ewa gdy miała przyje-
godzina śmierci iey / wezwala w swych
Synow / y rzekla im iżeby napisal: y
wot ich na Tabliczkach kam. er. nych
y co widzieli / y slyskeli od nich
aby nie zaginela pamietka
pierwszych Rodzicow.

Po wielu tedy dni poznawszy Ewa go-
dzine śmierci swojej zgromadziła w sy-
nkie Syny y dziewki swoje / y rzekla im.
Sluchaycie Synowie moi namilsi / powiem
wam / gdym ja y Ociec wasz przestapil sin
przykazanie Boze. Tedy rzek Michal An-
dla waszego przestapienia / rzymwiedzie Pan
Bog Sad gniewu na was. Tawierwey prze-
wode / powtore przez cgień. Wych to prze-
to Sadziech dwu / bedzie Pan B. sadzil ro-
dzay ludzki. Sluchaycieś mie tedy mili Sy-
nowie / wzyńcie sobie Tablice kamienne
drugie z ziemi a wypłacie Żywot nasz / y
ście od nas slyskeli y widzieli / aby nie zgin-
la na wieki Pamietka pierwszych Rodzi-
cowskich.

O śmierci Ewiny y opowies-
bie iey / także y otkazaniu sie An-
dla Anysla.

Cdy to wyrzekla Ewa Synom swoim
I wyciągną wszy rece swe w Niebo
dziakując P. Bogu / dala ducha sw. eg. to te-
mu / y pogrzebl iz Synowie y Diewki
i / podle Adama meza iey. Estal si. to
placz wielki / y wzyń. eli wielki žal y smutek
nie przez trzydziści dni. A gdy to
wielkim żala y plazu / wkazal si. im
Michal w siedmi dni / y rzekł do Synow
na Adamowego: Czlowiecze Boi / im. w-
cey nie płaczcie wmarłych waszych / edno
heś dni / gdy P. Bog przez dni heś dni
stworzył / y dnia siódmeo odpocynał.
wszystkiesy sprawy swe / Ktory to dzień Pa-
Bog poświęcił y błogosławił. A co-
dzien jest przysklego y wiecznego błogosł-
wienstwa / w Ktory wszyscy dobryy zgin-
czycielem y zbawicielem naszym / to jest P-
nem Chrystusem / zcialem y zduka mado-
nym nie umra / ale beda Krolowac na wie-
ki. Amen.

Rzeczy wybrane z Księgi / Ece-
re zowa Ecclesiastyt ku cypła-
niu bardzo piękne.

W potężeniu vii

NJe odchodz od niewiaſty zmy-
ślney y dobrej / ktoręś dostał
w Bożym Bożey: Bowiemy iey wdzie-
ność ſromieźliwość iey nad złoto.

Nie obrazay ſłużeńniká w prawdzie
wáeniacego / áni naremniká dawanie-
go duſze ſwoie. Służeńnik zmyśl-
ny nich robie miły będzie iáko duſza
wa. Nie omylaygo w wyzwoleńſwie /
mnie doſciatecznego nie opuſzczay.

Maſli gobytek o pátrząygo / á ſeſli
ſi pozwieczny chowaygo y ſiebie.

Maſli ſyny wzię / á ſłaniay ich ob-
niecniſwa ich.

Maſli

Rzeczy niektóre.

Maſli żone według duſze ſwey / nie
odrzucaj iey.

Nienawiſtney nie zwierzay ſie we
wſytkim ſercu ſwoim.

W potężeniu ix.

NJe miey w podeyrzeniu niewia-
ſty ſoná twego / by nie wſzła
nad toba złości nánki ſwey.

Nie daway niewieſcie mocy duſze
twórey by nie chodziła w ſilách twóich /
á by byłbyś pochánbion.

Nie ogladay ſie ná niewiaſte wieloch-
rąta / á byś ſnadz nie wpadł w ſiód-
ley. Z ſtożka ábo z taneżnica nie by-
way wſtáwiczny / áni iey ſłuchay á byś
snadz nie zginal w mocności iey.

Nie daway cudzołożnicom duſze ſwo-
jey á byś nie zginal y ty y dźiedziwo
twoie.

Od wroc oblicze twoie / od niewiaſty
pbrány

obstáney / á nie pátrzy ná cudza cud-
ność : Dla cudności niewieść ey wie-
le ich zginelo / á ślad żado iáko ogień
pala.

W położeniu xxii.

S Ludze zmarsłnemu wóńny ábo sy-
nowie beda służyć á mąż opátrzy
ynáu żony / nie będzie śemral starány
á niemniastny nie będzie żon.

Ucie nie jest ni słusznego twó mi-
łować pieniadze : ábowiem taki y dusa
swo ma przedána / iż w żywocie swo-
im żartueil w netrzności swe

Ucie wspominać ná adna krzywdę
blźnego twego / á nie czyn w czyn-
tach krzywdy.

W położeniu xxiii.

T En który sie chce mieć / od Boga
Boga naydzie pomyśl á jego grzech
chowaąc zachowa.

pami

